

Joan-Pere Viladecans - Juny de 2011

L'indigent

Publicat a La Vanguardia el 3 de juny de 2011

Es allà, com sempre. Al portal d'una ferreteria. A la vora d'un caixer. O ajaçat en un llindar. Propietari temporal d'una cruïlla. A favor de volença. Fora d'horari. Afligit. Tendre de mans, mitjons desparellats i sabates sense soles. Somnolent. Encongít. Habitant l'atzar i la intempèrie. Hivern i estiu, vestint el mateix abric adobat pel greixum, i els anys. Amb aquest llustre que dóna la brutícia quan es torna inodora i es fa antiga, i que, en una altra escala de valors, anomenaríem, solera, i que, en ell, és misèria; abandó. Cobert amb fulls de diari –ja llegits?-, en la segona utilitat dels diaris, l'embolcallant, l'aïllant. Borses i més borses, anònimes i farcides de restes de diferents orígens.

Rastres irreconeixibles rebutjats per altres vides més amables. Tot un equipatge ambulat. L'imprescindible. El possible. Un dia va deixar al seu costat, mentre dormisquejava, un cartellet on, amb lletra polida, hi posava: "Avui és el meu aniversari". I quan la bondat d'un transeünt li va deixar unes monedes, les va rebutjar amb educació i fermesa. Amb la mateixa severitat amb què es dirigeix als nens que rondinen en passar: "Estudieu si no voleu acabar com jo". Dignitat o cinisme? Lucidesa o desengany? Una mitja obvietat. És un indigent. Un *homeless*, un *clochard*, com dirien els cursis i els distants. En tot cas el pòsit amarg d'una societat que naufraga.

Un personatge sense literatura. I que, com la gran poesia que crea oceans de bellesa, en el fons és també una queixa i una acusació que ens interpel·la; que ens interroga. L'indigent, els indigents, ofegats en la seva exclusió, ens parlen, vulguem o no, de nosaltres mateixos. Parlen a l'home del mateix home. De com la supervivència se superposa als records i a la norma. De com les circumstàncies, personals i col·lectives, influeixen perquè siguem més que el nostre destí. O menys. Passem pel costat d'una necessitat i mirem sense veure-hi. Voldríem no veure perquè el que no es veu, no existeix. Una vergonya atàvica ens ensopega. Els de la fascistofília els ataquen, la bona gent es torba. En tot cas quelcom es diu que, quan es va organitzar el món, la seva existència no era prevista. Alguna cosa ens culpabilitza. I de totes les invencions humanes, la culpa és la més dolorosa. La més tortuosa. La més inevitable.

Joan-Pere Viladecans, pintor.